طریقیت هلال برای دخول شهر

آن چه که این جزوه در صدد آن بوده، همین یک کلمه است: نفس الهلال تمام محور این جزوه است. شما هم روی این تأمل کنید. اشکال و ایرادهای آن ذکر شود. این باید محکم شود. اما اینکه در چه درجهای عرف چه میگوید، برای بعد است. فعلاً کاری نداریم که عرف چه میگوید. فعلاً در مقام تبیین موضوع هستیم. یعنی ببینیم آن چه شارع مقدس موضوع صیام قرار داده چیست؟ هلال است؟ یا هلال فاصله گرفته از یک درجه خاصی از شمس؟ بحث از ابتعاد را هم دیدید.

چیزی که میخواهم عرض کنم این است: آن چیزی که از ادله بر میآید این است که هلال، موضوع است. البته در تبیین موضوع قبلاً صحبت شد که باالدّقّه خود هلال هم موضوع نیست. باز خودش طریق است. طریق به احراز دخول شهر. وقتی اهلال هلال میشود، شهر جدید هم داخل شده است.

21:52

شاگرد: تفکیک بین این دو به چه صورت است؟ یعنی حقیقت ملکوتی آن منظور شما است؟

استاد: سؤال این است که آیا دخول شهر، حکم وضعیای است که شارع آن را برای اهلال هلال قرار داده؟ یا نه، اتفاقا خود دخول شهر هم یک موضوع تکوینی مانند اهلال هلال است؟ و آن چه که موضوع حکم شرع است، دخول شهر است، اهلال هلال اماره بر آن است. مانند زوال. زوال یک امر تکوینی است؛ زید الظل هم تکوینی است. اما زید الظل اماره بر موضوع است. زید الظل آن زوال در آسمان را نشان میدهد. میگوید موضوع آن است، خلط نکنید. در اینجا هم همینطور است. الآن که میگوییم نفس هلال موضوع است، برای این است که بحث پیش برود.

شاگرد: مقصودم این است که غیر از دور زدن ماه، شهر چیز دیگری است؟

استاد: شهر یک قطعه زمانی است که راسم آن، حرکت دورانی قمر از یک نقطه تا نقطه دیگر در زمین است. این تعریف آن است. شهر که هلال نیست. شهر یک روز نیست. شهر یک قطعه زمانی است. لحظه شروع دارد، لحظه پایان دارد. تکوینی است.

شاگرد: وقتی ما قسمت اول قطار را میبینیم میگوییم شروع شهر است، نمیگوییم طریق به دخول شهر است. یعنی خودش جزئی از آن چیزی است که ما میگوییم.

استاد: عرض کردم هلال، طریق است.

شاگرد: طریق است یا همین دورزدنی است که ما آن را میبینیم؟

استاد: هلال که الآن موضوع وجوب نیست. اگر موضوع وجوب بود چرا فردا را روزه میگیرید؟ چرا تا آخر ماه را روزه میگیرید؟ مگر در پانزدهم ماه روزه نمیگیرید؟ درحالیکه در پانزدهم ماه که هلال

ندارید؟ بلکه ماه بزرگی دارید. و حال آنکه می‌گویید شهر است و «یجب صیامه»، ولو روز چهاردهم و پانزدهم باشد. هلال، امارهٔ این است که این قطعه زمانی آغاز شده است.

شاگرد: صوم که احکام جداگانهٔ آن است. مثل اینکه بعد از ظهر ببینیم.

بازبینی #1
ایجاد شده در 12 مه 2026 14:34:31 توسط ... .
به روزرسانی شده در 12 مه 2026 14:35:08 توسط ... .